REPUBLIKA

ROK I. | ŁÓDŹ, CZWARTEK, 26 KWIETNIA 1923 r. | NUMER POJEDYŃCZY MK. 500. | № 107.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFON 22-14. | WYDANIE PORANNE. | GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU. RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Piast powziął haniebną decyzję.

Zgodził się na zawarcie sojuszu z Chjeną. -- Czy uda się jednak tej zacnej parze stworzyć większość i gabinet?

Tel. wł. — WARSZAWA, 25 kwietnia. Trwające od kilku dni obrady klubu „Piasta", zakończyły się dzisiaj późnym wieczorem głosowaniem nad rezolucją zatwierdzającą pakt krakowski. Rezolucja ta została przyjęta, wobec czego sojusz Witosa z Chjeną można uważać za fakt dokonany. Od tej chwili rozpoczęła swe istnienie większość centrowo-prawicowa, na której ma się oprzeć przyszły gabinet Witosa. Nie wiadomo jednak, czy ta większość, po ściśleszem obliczeniu, nie okaże się mniejszością. Staje się to zupełnie prawdopodobne wobec stanowiska grupy posła Dąbskiego, która, zgodnie z zapowiedzią wygłoszoną na pierwszem posiedzeniu klubu „Piasta", podobno ma wkrótce oficjalnie wystąpić z klubu, o ile w konwencji dzisiejszej uchwały sojusz piasto-chjeński miał dojść do skutku. Nawiasem należy zaznaczyć, że 23 członków klubu P.S.L. „Piast" wogóle nie było obecnych na dzisiejszem posiedzeniu i nie brało udziału w doniosłem głosowaniu.

Jednocześnie późnym wieczorem zebrał się też klub Z.L.N. „celem rozpatrzenia proponowanego układu w sprawie większości polskiej oraz ostatecznego ustalenia postulatów z tą sprawą związanych" —jak głosi oficjalne zawiadomienie.

Dzisiaj obradował również klub Dubanowicza, w którego łonie szerzy się wciąż opozycja ziemian, zwłaszcza wielkopolskich, którzy niezbyt chętnie zgadzają się na poniesienie ciężkich kosztów rodzącego sę paktu.

J. U.

Tel. wł. — WARSZAWA, 25 kwietnia. W związku z toczącemi się obecnie rokowaniami między klubem Piasta a Chjeną w sprawie zawarcia bloku na terenie sejmowym i utworzeniu nowego rządu centrowo-prawicowego, w całej prasie polskiej, która widzi zgubne wpływy podobnej ewentualności, ukazały się nader znamienne artykuły.

Dzienniki te stwierdzają, że rząd obecny, rząd energiczny i z pewnością najlepszy ze wszystkich, jakieśmy dotąd mieli, który odniósł wybitne sukcesy na terenie międzynarodowym, czego dowodem w pierwszym rzędzie jest uznanie granic wschodnich Polski i ostatnia uchwała rady ligi narodów, załatwiająca definitywnie sprawę pasa neutralnego. Prasa podkreśla jednocześnie, że obecna sytuacja międzynarodowa Polski jest wyjątkowo korzystna, właśnie dzięki zaufaniu, jakie Europa posiada do liberalnej i pokojowej polityki obecnego rządu. Jednakże — piszą te organy — zagranica nie może zrozumieć powodów, jakie skierowały dwa najliczniejsze stronnictwa do podjęcia prób w kierunku obalenia rządu, któremu nie mogą uczynić żadnych zarzutów.

Wreszcie dzienniki zwracają uwagę na to, że atmosfera przesileniowa, niezrozumiała dla Zachodr, gotowa jest poderwać zdobyte już zaufanie dla polityki polskiej.

O nową wojnę na Bliskim Wschodzie.

Prasa angielska szerzy wiadomości o perespektywach nowego konfliktu, które jednak są stanowczo dementowane przez Francję.

Tel. wł. — LONDYN, 25 kwietnia. — Londyńskie dzienniki wieczorne podają sensacyjną wiadomość, że gdyby Turcja nie podpisała pokoju, Francja gotowa jest cofnąć wszystkie koncesje amerykańskie i na Wschodzie będzie szukała rozstrzygnięcia orężem.

Żeby wzmocnić swoje stanowisko Francja zamierza obsadzić Smyrnę siłami morskiemi, zaś armję grecką zamierza wyekwipować, by pod kierownictwem oficerów francuskich móc w Tracji wywrzeć pewien nacisk.

Zamianowanie gen. Weyganda komisarzem francuskim wskazuje wyraźnie, jaką się baczną tej sprawie poświęca uwagę.

E. S.

Tel. wł. — PARYŻ, 25 kwietnia.—Wiadomość podana przez angielskie pisma, jakoby Francja w razie dalszego trwania konfliktu z grupą Chester'a zamierzała zbrojnie interwenjować w Turcji na Quai d'Orsay, charakteryzowana jest jako kompletne głupstwo.

Zapytują tutaj, w jakim celu prasa angielska puszcza takie pogłoski w świat.

Wiadomość podana przez „Morning Post" z Konstantynopola, że rząd turecki zamierza udzielić Francji koncesji na linję kolejową Eskischehir — Brussa—Pandaua oraz na wybudowanie portu w Pandanie, by w ten sposób odszkodować przyrzeczone grupie Chester'a koncesje jest przez min. spraw zagr. dementowana. Zwracają uwagę na to, że Turcja umyślnie puszcza takie pogłoski, by między sprzymierzonymi wywoływać niezgodę.

J. A.

OCHRONA INTERESÓW OBYWATELI OBCYCH W TURCJI.

PAT. — LOZANNA, 25 kwietnia. — Komisja ekonomiczna badała na dzisiejszem posiedzeniu część traktatu, dotyczącą dóbr i interesów obywateli obcych w Turcji.

W czasie dyskusji turcy oświadczyli, że nie rozumieją słowa „protege", figurującego w traktacie. Wobec tego rzeczoznawcy określą znaczenie tego wyrazu.

Sojusznicy zgodzili się uznać, iż wojna podjęta przez Turcję przeciw sojusznikom, rozpoczęła się dnia 29 października 1914 r. Ponieważ stwierdzono ponownie, w przeciwieństwie do tezy tureckiej, że traktat może i powinien zajmować się towarzystwami tureckiemi, w których zaangażowane są interesa cudzoziemców, turcy zaproponowali tezę, że uzasadnionem jest żądanie wypłaty odszkodowania ze strony cudzoziemców, którzy ponieśli szkodę wskutek wojny, odrzucając interpretację trybunału arbitrażowego z tem, że woleliby system kompensacyjny.

Montagu oświadczył, że posiedzenie nie doprowadziło do żadnego wyniku. Sprawy koncesji nie będą poruszane przed zebraniem się stron zainteresowanych w Konstantynopolu, zgodnie z propozycją mocarstw zapraszających.

—o—

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

SPRAWA AMNESTJI.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia— Sejmowa komisja prawnicza wysłuchała referatu posła Liebermana w sprawie amnestji, która ma być ogłoszona z racji uznania naszych granic wschodnich. Po dyskusji przyjęto wniosek, aby amnestja objęła zarówno przestępstwa kryminalne, jak i polityczne.

SPRAWA POSŁA ZERBE W KOMISJI REGULAMINOWEJ.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia— Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji regulaminowej uchwalono nie uwzględniać odwołania posła Zerbego, wykluczonego przez marszałka Sejmu na trzy posiedzenia w związku z udziałem w znanych zajściach w czasie posiedzenia sejmowego w dniu 17 bm.

WĄTPLIWOŚCI KONSTYTUCYJNE.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia— Na porządku dziennym dalszego ciągu konferencji u p. marszałka sejmu Rataja, rozpoczętej wczoraj, było zagadnienie jaki ma być dalszy los projektów ustaw, do których poprawka zgłoszona przez senat została odrzucona większością mniejszą, niż jedenaście dwudziestych głosów.

Zgodzono się, że odrzucenie poprawek powinno utracić całą ustawę ponieważ ustawę należy rozważać jako całość. Dalsza procedura byłaby nstępująca: rząd wzgl. sejm może podjąć na nowo sprawę, zgłaszając nowy wniosek, który przecodzi przez obie izby przy uwzględnieniu ewentualnych uproszczeń.

NOWA WYMIANA PRZESTĘPCÓW POLITYCZNYCH Z SOWIETAMI.

Do „Republiki" donoszą z Warszawy:

Sowiety przygotowali nową listę komunistów polskich, których chcą wymienić na polaków, aresztowanych w Rosji. Stawiają jednak warunek, by wymiana nie dotyczyła osób, skazanych po 15 marca. Chcą oni w ten sposób uniknąć wymiany księży katolickich, skazanych w procesie arcybiskupa Cieplaka. Rząd polski propozycję sowietów, jak dowiadujemy się, odrzuci.

ZAPYTANIE W PARLAMENCIE ANGIELSKIM W SPRAWIE SOBORU NA PLACU SASKIM W WARSZAWIE.

Z Londynu telegrafują:

Poseł Cannworthy w parlamencie angielskim zapytywał min. spraw zagr., czy jest mu wiadomem, iż rząd polski zamierza zburzyć sobór prawosławny w Warszawie.

Odpowiedzi udzielił wiceminister spr. zagr., który oświadczył, że jest mu to wiadome, i że rozbiórka rozpocznie się w maju.

Poseł Cannworthy, niezadowolony z powyższego oświadczenia, zapytywał jeszcze, czy rząd angielski zamierza interwenjować u rządu polskiego w tej sprawie. Odpowiedź brzmiała: „Stanowczo nie".

Dziennikarze polscy we Włoszech.

PAT. — RZYM, 25 kwietnia — W dniu dzisiejszym dziennikarze polscy zwiedzili zakałdy elektryfikacyjne w Torni. W czasie śniadania, wydanego na ich cześć, dyrektor zakładu wygłosił przemówienie, w którem podniósł siłę żywotną narodu polskiego.

Odpowiedział poseł Zamorski, podnosząc wytrwałość i energję, jaką wykazały Włochy w czasie wojny oraz po wojnie w dziedzinie odbudowy ekonomicznej kraju.

Po południu dziennikarze zwiedzili Via Appia katakumby i ferny. Wieczorem odbyło sie zebranie w instytucie Europy wschodniej. Na zebraniu był obecny poseł Zaleski.

Gości powitał profesor Palmieri, a szef biura prasowego Guanni wygłosił przemówienie, w którem podniósł konieczność bliższego poznania Europy wschodniej.

Redaktor Rosner w odpowiedzi zaznaczył, ie Polska pragnie dobrze być poznaną, gdyż tylko wtedy może być należycie oceniona. O godz. 22 dzinnikarze polscy odjechali do Genui.

UKŁADY POLSKO-NIEMIECKIE.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia— Minister Kazimierz Olszewski, pełnomocnik do rokowań polsko-niemieckich, wyjechał do Drezna, gdze wznowione będą rokowania stosownie do programu zatwierdzonego przez obie strony.

PROCES O 14 MILJARDÓW.

Warszawski korrespondent „Republiki" telefonuje:

Do warszawskiego sądu handlowego wpłynęła skarga wiedeńskiej firmy, „Bracia Gutmann" przeciw towarzystwu „Zakłady metalowe B. Hantke" w Warszawie i Częstochowie na sumę 9 miljardów marek, należnych Gutmanowi za dostawę koksu.

Skarga na tak olbrzymią sumę wywołała w kołach sądowych niezwykłą sensację, gdyż same opłaty sądowe wynoszą 270 miljonów marek.

Powyższa sensacja została jeszcze wzmocniona przez drugą skargę, skierowaną przeciwko firmie „Hantke" przez firmę czeską Laryszmunik na sumę 5 miljardów marek.

SPRAWA HONOROWA MIĘDZY POSŁAMI SAWICKIM I HARTGLASEM.

Z Warszawy komunikują nam:

Klub sprawozdawców parlamentarnych otrzymał wczoraj depeszę od pewnego dziennika angielskiego z zapytaniem, jak się przedstawia sprawa pojedynku między posłem Sawickim i Hartglasem.

W powyższej sprawie wiadomo, że poseł Sawicki nie jest zadowolony z wyroku marszałkowskiego, wydanego z powodu incyndentu między posłami, jaki miał miejsce na posiedzeniu w dniu 17 b. m.

Żąda on mianowicie, by poseł Hartgłas przeprosił go publicznie, na co ten ostatni stanowczo zgodzić się nie chce.

Niemcy muszą się bezpośrednio zwrócić do Francji.

Taki jest sens mowy Curzona.

Tel. wł. — RZYM, 25 kwietnia. — W komentarzach do mowy lorda Curzona cała prasa włoska jednogłośnie podnosi jej ważne znaczenie.

„Popolo" widzi w niej wyraźne zaofiarowanie pośrednictwa. Z mowy Curzona jest widocznem, że wbrew oświadczeniu Poincarego zapatrywania angielskich kół oficjalnych co do stosunku swego względem akcji w zagłębiu Ruhr absolutnie się nie zmieniły.

„Epoca" pisze: Mowa Curzona wyznacza linje wytyczne na najbliższą przyszłość w Europie. Dziennik uważa mowę Poincarego za nieszczęśliwą: zrobił on bardzo ciężki błąd psychologiczny. W tym samym czasie, kiedy Francja swoim sojusznikom udziela kredytów, skarży się jednocześnie na zły stan finansowy swego państwa.

Poincare wspomniał także o bezwzględności Bismarka, wtedy, kiedy obecna polityka Francji nie może być inaczej nazwana jak bezwzględna.

W. S.

ANGLICY CZEKAJĄ NA OFERTĘ NIEMIECKĄ.

PAT. — LONDYN, 25 kwietnia. — Biuro Reutera donosi: W miarodajnych kołach angielskich spodziewają się, iż mowa lorda Curzona w sprawie zagłębia Ruhr doprowadzi do tego, iż Niemcy wystosują pod adresem Francji i Belgji propozycje, celem uregulowania zobowiązań z tytułu odszkodowania. Angielskie koła oczekują że oferta niemiecka umożliwi wznowienie rokowań, zerwanych przez okupację zagłębia Ruhr. Te same koła podkreślają, że zapatrywania rządu angielskiego idą w tym kierunku, że Niemcy winni zwrócić się bezpośrednio do Francji. W kołach tych wyrażają zdziwienie, że w Niemczech mowę Curzona interpretowano w ten sposób, jakoby on zgłaszał chęć pośredniczenia w przesłaniu Francji propozycji niemieckich.

PAT. — PARYŻ, 25 kwietnia. — W związku z ostatnią notą Curzona, agencja Reutera ogłosiła komunikat, w którym podaje, że Niemcy winni przedewszystkiem kierować swe propozycje bezpośrednio Francji. Komunikat ten wywarł silne wrażenie w Niemczech i ostatecznie wyjaśnił punkt widzenia Anglji w tej sprawie.

ROZCZAROWANIE W NIEMCZECH.

PAT. — BERLIN, 25 kwietnia. — Wiadomość „Daily Telegraphu", iż lord Curzon nie zamierza odegrać roli pośrednika, wywołała tutaj rozczarowanie i ochłodziła nastrój, jaki zapanował w niemieckich kołach politycznych w związku z ostatniem przemówieniem lorda Curzona.

Nowe propozycje niemieckie w sprawie odszkodowań

Na jakie gwarancje godzi się przemysł niemiecki.

PAT. — LONDYN, 25 kwietnia. — „Daily News" donosi z Berlina: Dnia 27 b. m. rząd Rzeszy ma wystosować do wszystkich państw, które podpisały traktat wersalski, notę z projektem nowych niemieckich propozycji w sprawie odszkodowań. Dziennik dowiaduje się, iż obecnie odbywa się żywa wymiana zdań z rządem niemieckim i angielskim. Rząd angielski miał podobno zalecić rządowi niemieckiemu, aby na odszkodowania przeznaczył sumę większą, niż 30 miljardów, przewidzianą w projekcie Bergmanna. Według informacji dziennika, kanclerz Cuno odbywa codzienne narady z przedstawicielami przemysłu niemieckiego w sprawie gwarancji, w jakich przemysł niemiecki miałby wziąć udział. Przemysł niemiecki godzi się, aby sojusznicy zahypotekowali swe wierzytelności na przedsiębiorstwach niemieckich, a nawet byliby skłonni zgodzić się na udział sojuszników w przedsiębiorstwach, zastrzegając sobie odpowiednią kontrolę oraz zatrzymując większość akcji.

PAT. — WIEDEŃ, 25 kwietnia. — „Neue Freie Presse" donosi z Berlina, że partja socjal-demokratyczna dąży do tego, ażeby rząd wystąpił z propozycjami w sprawie odszkodowań. Partja jest zdania, że rząd niemiecki działa zbyt powolnie. Stanowisko socjal-demokracji, zdaniem pisma, jest bardzo poważne z tego względu, że partja ta może każdej chwili obalić gabinet. Przypuszczają, że przy układaniu propozycji, zalecenia socjal-demokratów będą uwzględnione w szerokim zakresie.

PAT. — BERLIN, 25 kwietnia. — Kanclerz konferował wczoraj z przedstawicielami przemysłu niemieckiego oraz z przedstawicielami banków o położeniu politycznem i gospodarczem Niemiec w związku ze sprawą odszkodowań. Decyzji żadnej nie powzięto.

Co uchwaliła Komisja administracyjna?

Zarządziła wybory do kahałów w Galicji Wschodniej i zniosła karę śmierci dla urzędników cywilnych.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia — Komisja administracyjna rozważała wniosek posła Reichba i Sommersteina w sprawie zarządzenia wyborów do gmin wyznaniowych na terenie województwa lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego. Wniosek przyjęto i postanowiono wezwać rząd, aby wybory zarządził.

Następnie w myśl wniosku prezesa Rady ministrów ustalono, **aby główny urząd statystyczny włączyć do ministerstwa spraw wewnętrznych. Wreszcie uchwalono uchylić ustawę o karze śmierci dla urzędników cywilnych za przestępstwa z chęci zysku.**

* * *

Nasz warsz. kor. telefonuje:

Na dzisiejszem posiedzeniu komisji administracyjnej rozważany był wniosek nagły koła żydowskiego w sprawie zarządzenia wyborów w kahałach na terenie wschodniej Małopolski. Referent pos. Schiper zaznaczył, że w większych miastach rządzą kahałami, nie zarządy, lecz komisarze rządowi, że w innych wybory nie odbywały się od kilkunastu lat, że wreszcie były one przeprowadzone na zasadzie przestarzałej ordynacji wyborczej. Referent domagał się 5-przymiotnikowego prawa głosowania na zasadzie dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w wyborach do kahałów w b. Kongresówce.

Endecja była coprawda za nowemi wyborami, lecz jednocześnie udawadniała konieczność pozostawienia systemu kurjalnego, a to ze względów „racji państwowej". Warto zaznaczyć, że jeden z endeków pos. Wierczak uzasadniał stanowisko endecji tem że żydzi nawet w Palestynie nie posiadają nowoczesnej konstytucji.

W głosowaniu komisja oświadczyła się za rezolucją i wniosek posła Schipera przeszedł.

Lotnictwo w Polsce.

Dobre perspektywy na przyszłość.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia — Komisja wojskowa pod przewodnictwem posła Kościałkowskiego zajmowała się sprawą lotnictwa wojskowego. Obecny na posiedzeniu szef departamentu IV M. S. Wojsk. gen. Levegue dawał szczegółowe informacje o stanie i rozwoju lotnictwa wojskowego w Polsce. **Nawiązując do katastrofy w Krakowie, gen. Levegue oświadczył że była ona spowodowana niedozwolonem ze względu na konstrukcję aparatu popisami akrobatycznemi.** Po przeprowadzeniu szczegółowej inspekcji, zostały zarządzone zmiany w dowództwie krakowskiego pułku lotniczego.

W sprawie katastrofy w Pucku, to winni jej zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej. Na przyszłość wszelkie popisy publiczne pilotów będą musiały mieć aprobatę MSWojsk. Gen. Levegue oświadczył dalej, że na podstawie przeprowadzonej przez siebie inspekcji, bezpośrednio po objęciu stanowiska szefa departamentu IV MSWojsk., iż może stwierdzić, **że polskie lotnictwo wojskowe w najbliższych latach stanie na wysokości zadania.** Materjał ludzki jest znakomity. Gdy tylko zamiast starych aparatów, używanych w czasie wojny, otrzyma on materjał nowy, z krajowej produkcji, nasze lotnictwo wojskowe nie pozostawi nic do życzenia.

Po referacie wywiązała się dyskusja, w czasie której zadano szereg pytań.

W odpowiedzi na zapytania, gen. Levegue wyjaśnił, że sprawa cywilizacji żeglugi powietrznej została przekazana ministerstwu kolei żelaznych.

Koncesje będą udzielane w porozumieniu z MSWojsk. i z uwzględnieniem jego żądań, co do zabezpieczenia interesów obrony państwa.

Ministerstwo spr. wojsk. powitałoby z radością każdą inicjatywę społeczną w zakresie lotnictwa, popierania, i otwierania szkół lotniczych. Co do tych aparatów lotniczych, używanych w armji polskiej, gen. Levegue oświadczył, że są one dostosowane do typu francuskiego.

NIE SZMUGIEL, LECZ TRANZYT.

Nasz warsz. kor. telefonuje:

W pismach ukazała się notatka, że przez miejscowości Stołbce i Zdołbunowo wypuszczane są oficjalnie całe pociągi cukru, zboża i innych produktów. Pociągi te wychodzą jakoby za oficjalnemi przepustkami starosty brzeskiego. Przypuszczamy, że władze nasze wdadzą się w tę sprawę.

Ze źródła miarodajnego dowiadujemy się, że pogłoski te są błędne: starosta brzeski nie ma prawa wydawać przepustek przewozowych i nie wydaje ich, urzędy celne pograniczne działają sprawnie i szmuglu nie przepuszczają, pilnują też szmuglu i władze sowieckie, które pociągu z towarem szmuglowanym nie przyjęłyby.

Pogłoski o masowym szmuglu powstały prawdopodobnie ztąd, że przez Stołbce idą do Rosji tranzytem towary z Czech.

O uposażenie urzędników wojskowych

Opozycja ministerstwa skarbu.

PAT. — WARSZAWA, 25 kwietnia — Podkomisja budżetowa rozpatrywała projekt ustawy o uposażeniu urzędników i wojskowych. Przedstawiciel ministerstwa skarbu oświadczył, że w obecnych warunkach zasadnicza poprawa bytu urzędników **trudna jest do przeprowadzenia, gdyż ministerstwo nie może przeznaczyć na ten cel potrzebnych sum, mając na względzie przedewszystkiem naprawę skarbu.**

Szereg posłów zgłosiło w tej sprawie różne wnioski.

M. in. zgłoszono wniosek, aby ustawa obejmowała również i funkcjonarjuszy kolejowych, płatnych dziennie. W odpowiedzi na ten wniosek przedstawiciel min. kolei żel. odpowiedział, iż jest to obecnie niemożliwe ze względu na brak pragmatyki służbowej dla urzędników kolejowych oraz ze względu na to, że liczba płatnych dziennie funkcjonarjuszy jest tak wielka (72.000), jak i urzędników etatowych (70.000). Dalszy ciąg dyskusji jutro.

Konflikt czesko-węgierski

Dyskusja w parlamencie węgierskim.

PAT. — BUDAPESZT, 25 kwietnia — Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu hr. Apponyi (opozycja) interweniował rząd w sprawie ostatnich wypadków na granicy czechosłowackiej oraz w sprawie zarządzeń represyjnych, zastosowanych przez rząd czechosłowacki, twierdząc przytem, że postępowanie Czechosłowacji stanowi pogwałcenie 12-tego art. paktu Ligi Narodów. Mówca domagał się, aby rząd poczynił u Ligi Narodów odpowiednie kroki.

W odpowiedzi na powyższą interpelację minister spraw zagranicznych Daruwary oświadczył, że rząd węgierski, jak wiadomo, zażądał powołania komisji mieszanej lub międzynarodowej w celu przeprowadzenia śledztwa w sprawie ostatnich incydentów pogranicznych, które stały się powodem konfliktu węgiersko-czechosłowackiego.

W ostatniej chwili właśnie nadeszła do Budapesztu depesza rządu czechosłowackiego, oświadczająca, że rząd czechosłowacki przyjmuje propozycje Węgier, nie cofając jednakże zarządzenia środków represyjnych.

Zdaniem ministra wypadki pograniczne były o tyle mało ważne, że nie stoją w żadnej proporcji do surowych środków, stosowanych ze strony Czechosłowacji. Dalej minister zaznaczył, że mocarstwa zachodnie w całości uznają lojalne i pokojowe intencje Węgier. Rząd węgierski zakończył minister, w dalszym ciągu domagał się cofnięcia przez rząd czechosłowacki środków represyjnych. Odpowiedź ministra na interpelację została przez parlament jednogłośnie przyjęta.

GUBERNATOR BANKU ANGIELSKIEGO.

PAT. — LONDYN, 25 kwietnia — Reuter. Gubernatorem banku angielskiego wybrany został ponownie Neuman.

EKSPORT WĘGLA ANGIELSKIEGO.

PAT. — WIEDEŃ, 25 kwietnia — „N. Freie Prese" donosi z Londynu: Odpowiadając na interpelację w izbie gmin, kanclerz skarbu Baldwin oświadczył m. in., że w marcu 1923 r. nadwyżka eksportu węgla angielskiego wynosiła 2 miljony ton w porównaniu z marcem roku ubiegłego. Z nadwyżki tej przypada 1.4 miljonów ton na Niemcy, reszta na Francję i Belgję.

„TIMES" ŻĄDA ODWOŁANIA ANGIELSKIEJ MISJI Z MOSKWY.

PAT. — LONDYN, 25 kwietnia — Prasa angielska bardzo dużo miejsca poświęca wszelkim wiadomościom, pochodzącym z Rosji, zwłaszcza szczegółowo zajmuje się wiadomościami o zwiększaniu armji czerwonej. W związku z podanemi przez biuro Reutera wiadomościami o buntach chłopskich na Ukrainie oraz o procesach przeciw duchownym prawosławnym, „Times" znów zamieszcza artykuł wstępny, w którym domaga się odwołania z Moskwy przedsawiciela angielskiego Hodsona oraz wydalenia z Londynu handlowej misji sowieckiej.

CO ZRODZIŁO NEP?

AW. — MOSKWA, 25 kwietnia — Charakterytsycznym przyczynkiem do sytuacji w Rosji sowieckiej był referat komisarza spraw narodowościowych Kalinina, który podkreślił, że NEP. zrodziła szereg szowinistów lokalnych, a przedewszystkiem mocarstwowy szowinizm rosyjski.

PRZESILENIE GABINETOWE W JUGOSŁAWJI.

PAT. — WIEDEŃ, 25 kwietnia — „N. Freie Presse" donosi z Belgradu, że Pasicz złożył wczoraj mandat stworzenia gabinetu w ręce króla. Wieczorem król odbył konferencję z Pribiczewiczem i ministrami partji radykalnej.

RUSYFIKACJA REKRUTÓW UKRAIŃSKICH.

AW. — MOSKWA, 25 kwietnia — Ukraina uskarża się, że władze sowieckie tendencyjnie rusyfikują rekrutów ukraińskich.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem, przeżywszy lat 57, mój ukochany mąż, nasz drogi ojciec, teść, brat i wuj

B. P.

ABRAM PIKIELNY

PRZEMYSŁOWIEC M. ŁODZI.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi dziś, w czwartek, dn. 26 kwietnia 1923 r. punktualnie o godz. 4-ej po południu, z domu żałoby przy ulicy Cegielnianej № 24.

O czem w nieutulonym żalu zawiadamia

483—1

Zrozpaczona Rodzina.

Wiadomości bieżące.

KWIECIEŃ **26** CZWARTEK

Dziś: Kleta i Marc. p. m.
Jutro: Teofila

—:—

Wschód słońca o g. 4.20
Zachód o g. 6.48
Wsch. księżyca g. 11.54
Zachód o g. 2.13 pn.
Długość dnia 14.28
Przybyło dnia 6.43

SPRAWA RED. NUSBAUM-OŁTASZEWSKIEGO.

Wczoraj w łódzkim sądzie apelacyjnym odbyła się sprawa redaktora naczelnego „Republiki“ p. Marjana Nusbaum-Ołtaszewskiego z odwołania od wyroku sądu pokoju, który skazał go przed kilku tygodniami na dwa miesiące bezwzględnego aresztu za umieszczenie artykułu, zawierającego nieprawdziwe szczegóły z przebiegu styczniowego strejku włókienniczego. Sąd apelacyjny zmienił oskarżonemu karę na 2 tygodnie bezwzględnego aresztu. Red. Nusbaum-Ołtaszewski wnosi skargę kasacyjną. Obszerne sprawozdanie z przebiegu procesu podamy w numerze jutrzejszym.

OBCHÓD 3-GO MAJA.

Na posiedzeniu Komitetu Obywatelskiego obchodu 3 maja, odbytem w Województwie z udziałem wojskowości i wszystkich warstw społecznych pod przewodnictwem inż. E. Wagnera, uchwalono następujący program uroczystości święta narodowego:

O godz. 8-ej rano orkiestry wojskowe odegrają pobudkę na głównych ulicach miasta.

O godz. 10.30 na placy gen. Hallera rozpocznie się msza św. polowa, celebrowana przez JE. ks. biskupa Tymienieckiego, poczem wygłoszone będzie kazanie. Po kazaniu wyruszy pochód, który skieruje się ulicami Nowo-Cegielnianą, Piotrkowską aż do św. Anny, skąd ulicą św. Anny pochód przejdzie w Al. Kościuszki, gdzie przed gmachem DOK. będą zebrane władze, przed którymi przejdzie pochód i przedefiluje wojsko.

Dojście do Pl. Hallera dla korporacji uczestniczących w pochodzie przez ul. Zieloną i 6-go sierpnia. O godz. 10-ej uczestnicy uroczystego pochodu mają stanąć na Pl. Hallera.

Carre na Pl. Hallera tworzy wojskową sekcją pochodową komitetu kieruje dyr. Wolczyński.

Zgłoszenia udziału stowarzyszeń i korporacji przyjmuje sekretarjat przyboczny p. wojewody (województwo, ul. Zawadzka).

Popołudniu w dniu 3 maja odbędą się odczyty i pogadanki w szkołach, związkach, fabrykach etc., wieczorem zaś uroczysta akademja w teatrze miejskim, na którą się złożą: Hymn narodowy w wykonaniu orkiestry wojskowej, poczem słowo wstępne o znaczeniu święta narodowego 3 maja wygłosi mecenas Alfred Biłyk, artyści teatru miejskiego odegrają 2 akty potężnej tragedji Stefana Żeromskiego pt. „Sułkowski“, oraz chóry mieszane tow. im. Moniuszki odśpiewają szereg pieśni. W antraktach przygrywać będzie orkiestra wojskowa.

Bilety na akademję sprzedaje kasa teatru.

CUKIER NIE PODROŻEJE.

Nasz warsz. kór. telefonuje:

W związku z alarmującemi pogłoskami, zanotowanemi w prasie, jakoby cena cukru miała „w najbliższym czasie“ dojść do miljona mk. za 100 klg., ze źródła najbardziej miarodajnego dowiadujemy się, że cena cukru podwyższona nie będzie.

Cukier w Polsce jest dwukrotnie tańszy niż zagranicą, tonna cukru na rynku światowym (bez akcyzy) kosztuje koło 8 miljonów mk. w Polsce zaś (z akcyzą) około 4 i pół miljona marek.

TANI CUKIER W GDAŃSKU.

Tel. wł. — GDAŃSK, 25 kwietnia — Organ urzędowy cukierników miejscowych donosi: „Gdańsk otrzymuje cukier z Czechosłowacji i wobec tego, że nie płaci akcyzy, ma go o przeszło 30 proc. taniej. Rozumie się, że i fabryki tamtejsze mogą wobec tego taniej produkować i zasypywać nasz rynek towarami“.

—o—

Łódź na powitanie marszałka Focha. Organizacje społeczne, które zamierzają wysłać delegacje do Warszawy na uroczystość 3 maja, winny zgłosić się najpóźniej do dnia 29 kwietnia do inspektora ruchu oddziału II na stacji Łódź-Fabryczna p. Turczynowicza z dokładnem wyszczególnieniem ilości osób, oraz dnia zamierzonego wyjazdu. Jak słychać, na uroczystości 3 maja w Warszawie i na powitanie marszałka Focha wybiera się z Łodzi szereg delegacyj. (PAP.)

Regulacja miasta. Magistrat zatwierdził opracowany przez wydział budownictwa projekt regulacji ul. Kwiecistej na przedłużeniu ul. Karolewskiej.

O upaństwowienie gimnazjum miejskiego. Na posiedzeniu magistratu w dn. 24 b. m. rozpatrywano propozycję kuratorjum szkolnego, dotyczącą upaństwowienia gimnazjum miejskiego przy ul. Sienkiewicza. Magistrat, wychodząc z założenia, że upaństwowienie tej uczelni nie zaradziłoby bynajmniej brakowi dostatecznej ilości szkół średnich, dostępnych dla szerszych warstw mieszkańców Łodzi, postanowił udzielić na propozycję kuratorjum odpowiedzi odmownej. Magistrat gotów jest natomiast poprzeć inicjatywę kuratorjum, co do wybudowania nowej szkoły średniej państwowej — czy to przez udzielenie placu, czy też przez odstąpienie na okres przejściowy lokalu jednej ze szkół powszechnych.

Z życia b. wojskowych. W dniu 24 b. m. odbyło się zebranie komisji międzyzwiązkowej stowarzyszeń b. wojskowych. Na zebraniu byli obecni przedstawiciele związku dowborczyków, inwalidów, b. legjonistów, związku strzeleckiego, P. O. W i ligi kobiet.

M. in. uchwalono, aby na wiecu, który odbędzie się w dniu maja r. b. (a nie 29 kwietnia, jak pierwotnie podano) poruszyć sprawy: 1) opieki społecznej, 2) oświaty, 3) gospodarki miejskiej, 4) stosunku urzędów komunalnych państwowych do b. wojskowych, 5) sprawy inwalidzkie. Sprawy, wzięcia udziału w uroczystościach 3 maja, zdjęto z porządku dziennego, ponieważ okazało się, że żadne ze stowarzyszeń b. wojskowych nie otrzymało zaproszenia.

Wiec b. wojskowych w dniu 6 maja wzbudzi niewątpliwie duże zainteresowanie. Szczegóły będą podane później. (PAP.

Kto zgubił? W dniu 8 b. m. na placu Hallera podczas meczu Zugloi Atleticai Club — Ł. K. S. znaleziono damski ręczny zegarek. Prawy właściciel zechce zgłosić się po odbiór do p. Juljana Woźniaka, delegata ministerstwa skarbu, Przejazd 4 w godz. 10—12.

Tajemniczy trup kobiety na Kozinach.

Została ona zamordowana przez poderżnięcie gardła

Wczoraj w południe (w środę) robotnicy, zajęci pracą na polu obok plantu kolei dojazdowej tow. akc. Poznańskiego, przy kopaniu rowu natrafili

na owinięty w worek trup kobiety.

Przerażeni robotnicy zaalarmowali władze policyjne, które natychmiast udały się na miejsce wypadku z p. naczelnikiem urzędu śledczego, komisarzem Wajerem na czele.

Po przybyciu władz policyjnych wszczęto dochodzenie celem ustalenia tożsamości trupa. Wszelkie jednak pierwsze w tym kierunku poczynione kroki nie dały żadnych rezultatów.

Na miejscu zgromadziły się tłumy okolicznych mieszkańców, gdyż wiadomość o powyższem lotem błyskawicy rozeszła się po całej dzielnicy, lecz nikt z obecnych nie mógł dać żadnych danych, mających naprowadzić policję na ślad pochodzenia trupa.

Przeprowadzone badanie zwłok wykazało, że tajemnicza kobieta została zamordowana

przez poderżnięcie gardła.

Zbrodniarze, którzy dopuścili się morderstwa, przynieśli trupa w worku i zakopali go nie dalej jak onegdaj, t. j. we wtorek. Dowodzą tego świeże ślady oraz wyniki badania zwłok.

Zamordowana liczyła ok. lat 30. Ubrana była w szary sweater, w czarną sukienkę, biały fartuch w granatowe paski i w czarne ponczochy. Pantofli nie znaleziono. Pochodzi z klasy robotniczej.

(PAP)

* * *

Jak się „Republika“ dowiaduje, dzięki energicznemu śledztwu prowadzonemu przez komisarza Weyera, policji udało się ustalić, iż zamordowana nazywa się Marja Lubrańska i mieszkała przy ul. Górnej 4 na Kozinach.

W związku z powyższą sprawą został aresztowany kochanek Lubrańskiej Hieronim Nowicki, oraz jeszcze 2 osoby Dalsze śledztwo w toku.

Przed wyborami do Rady Miejskiej.

Jutro o godz. 6-ej wiecz. w lokalu **2-go stowarzyszenia właścicieli nieruchomości** (Piotrkowska 46) odbędzie się zebranie członków I i II-go stowarz. właśc. nieruchomości zwołane przez komitet wyborczy właścicieli realności m. Łodzi i przedmieść. (bip)

* * *

Stowarzyszenie techników umieszcza swego reprezentanta na liście chrześcijańskiego demokratycznego komitetu wyborczego jedności narodowej.

* * *

Na onegdajszem zebraniu członków **związku zawodowego pracowników handlowych i biurowych (Al. [illegible] 21),** uchwalono z własną listą nie występować i głosować na listy pracownicze ogólne.

(bipo

Ile kosztuje leczenie w szpitalach.

Na wniosek wydziału zdrowotności publicznej magistrat postanowił podwyższyć z dn. 1 maja r. b. koszty leczenia chorych w szpitalach do norm następujących:

A. Za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach prywatnych:

a) na oddziale wewn. w szpitalu Poznańskich i Ewang. 18,700 mk. dziennie.

b) na oddziale chirurg. w szpitalu Poznańskich i Ewang. 22,000 mk. dziennie.

c) dziecka w szpitalu Anny Marji 16,000 mk. dziennie.

d) położnicy w przytułkach położn. 17,000 marek dziennie.

e) umysłowo-chorych w „Kochanówce“ 18,000 mk. dziennie.

f) epileptyków w szpitalu Ewang. 19,000 marek dziennie.

B. Za leczenie i utrzymanie chorych stałych mieszkańców m. Łodzi w szpitalach miejskich na własny rachunek:

a) na oddziale wewn. 22,000 marek dziennie,

b) na oddziale chirurg. 27,000 marek dziennie.

C. Za leczenie i utrzymanie niestałych mieszkańców m. Łodzi w szpitalach miejskich na rachunek własny lub gmin zamiejscowych, oraz chorych, kierowanych do szpitali miejskich przez kase chorych m. Łodzi:

a) na oddziale wewn. 22,000 marek dziennie,

b) na oddziale chirurg. 27,000 marek dziennie.

Wezwanie

Wobec niezareagowania we właściwym czasie przez p. Władysława Roberta Langnera na czyn uskuteczniony przezemnie w dniu 24 bm. o godz. 8 m. 20 w. przed cukiernią Gostomskiego i w związku z niewłaściwem przedstawieniem faktu przez p. Langnera, uprzejmie proszę wszystkich panów świadków wspomnianego zajścia o łaskawe nadesłanie mi swych nazwisk celem załatwienia sprawy na właściwej drodze honorowej.

Ireneusz Wojciechowski
Gdańska 67, m. 8.

491—1

Kupiectwo walczy z drożyzną.

Z konferencji w referacie do walki z lichwą.

Onegdaj w lokalu referatu do walki z lichwą odbyła się konferencja, zwołana przez kierownika referatu dr. Grabowskiego w sprawie zwalczania drożyzny i spółdziałania kupiectwa z zamierzeniami rządu w tym celu.

Na konferencję przybyło wielu przedstawicieli związków, stowarzyszeń i organizacji kupieckich.

Przewodniczący dr. Grabowski, witając zebranych, podkreślił, że chociaż przeważnie lichwa szerzy się wśród rolników, to jednak i kupiectwo nie jest wolne od nich i niejednokrotnie u kilku kupców ten sam towar sprzedawany jest po różnych cenach. Głównie należałoby opanować bezpodstawny wzrost drożyzny artykułów żywnościowych, gdyż oprócz nabiału, który zwykle o tej porze roku jest tańszy, reszta żywności jest niezmiernie droga. I tak mięso dochodzi do 16,000 marek za klg., chleb i żyto dzięki spekulacjom giełdowym wzrosły znów w cenie w ostatnim tygodniu.

Obecnie należy ustalić ceny na wszelkie inne artykuły codziennego użytku, co jednak mogą uskutecznić związki i stowarzyszenia.

W dyskusji kupcy podnieśli, iż nprz. co się tyczy manufaktury, to cennik jest zbyteczny, gdyż wobec nadprodukcji i zastoju ustanawianie cen maksymalnych jest zbyteczne.

Na pożądane tory skierował przebieg konferencji adw. Szwejcer, który oświadczył, że chociaż spółpraca kupiectwa z referatem do walki z drożyzną jest nieodzowna, to jednak należy wyjaśnić brzmienie ustawy o zwalczaniu lichwy, **gdyż, jak dotychczas, ustawa ta jest niezrozumiałą nietylko dla kupca, ale i dla prawnika.**

Ustawa przewiduje uprawianie lichwy w stosunku do przedmiotów powszechnego użytku i nakazuje umieszczać ceny w cennikach, lecz, jak dotychczas nie zostało stwierdzone, jakie artykuły należą do przedmiotów pierwszej potrzeby. Aby więc kupiec zrozumiał, co od niego rząd wymaga, musi zrozumieć, co jest zaliczone do przedmiotów powszechnego użytku. W tym celu komisje kupców przy referacie winny zająć się tą sprawą i **określić ostatecznie, jakie przedmioty w każdej branży muszą być ujawnione w cennikach.**

Przewodniczący, jak również i obecni podzielili zdanie p. Szwejcera i wybrano z każdej branży jedną lub 2 osoby i w ten sposób zwołane komisje określą w każdej branży, jakie przedmioty należy umieszczać w cennikach.

Następnie, co do ujawniania cen, to postanowiono, **aby kupcy sami sobie przeprowadzali kalkulację, a spólny cennik przedstawią związki stowarzyszenia urzędowi do walki z lichwą.**

Zaznaczył p. Grabowski, iż wśród ogólnej drożyzny prym **dzierżą rzeźnicy, cukiernicy i restauratorzy,** gdzie drożyzna wzrasta z dniem w niepomierny sposób.

Co do **sprawy ujawniania cen,** to przedmioty, na których ceny wyznaczone są w oknie wystawowym, mogą następnie już w sklepie nie być oznaczone.

Następnie kupcy zapytywali, kto ma prawo kontrolować rachunki i faktury i w jaki sposób uniknąć takich wypadków nprz., gdy jeden urzędnik zabiera fakturę do sprawdzenia, a następnie przychodzi inny i żąda okazania faktury.

Dr. Grabowski wyjaśnił, iż **każdy przedctawiciel władzy ma prawo kontroli faktur i rachunków, a w razie zabrania go, kupiec winien otrzymać pokwitowanie.**

Ostatecznie konferencja skonczyła się na tem, że jeszcze w tym tygodniu rozpoczną się posiedzenia poszczególnych sekcji, które określą, jakie przedmioty należy zaliczyć do przedmiotów powszechnego użytku. (bip.)

* * *

Referat walki z lichwą przy komisarjacie rządu podzielił komisję powołaną z łona kupców dla ustalenia wykazu przedmiotów powszechnego użytku, na następujące sekcje: żywnościową, odzieżową, opałową, żelazną i techniczo-budowlaną, papierniczą i gospodarstwa domowego. Sekcja żywnościowa odbędzie pierwsze posiedzenie 26 b. m. po poł. PAP).

KREDYT NA ZAKUP MĄKI.

Wydział handlowy magistratu udzielił piekarzom 300 miljonów marek kredytu na zakup mąki z pierwszej ręki. (PAPo.

Zatarg w rzeźni miejskiej.

W związku z ostatniem zatargiem rzeźni miejskiej, jakie miało miejsce między czeladnikami a majstrami, odbyła się w komisarjacie rządu pod przewodnictwem komisarza rządu p. Iżyckiego konferencja, w której brali udział komendant policji inspektor Roszkowski, okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz, oraz majstrowie rzeźniczy.

W dyskusji okazało się, iż zatarg powstał na tle niedopuszczania przez czeladników rzeźni czeladników, przychodzących z majstrami do rzeźni do zabijania bydła. Majstrowie oświadczyli, iż muszą zabierać do rzeźni swoich ludzi, gdyż do innych zaufania nie mają.

Na konferencji pracownicy rzeźni odpowiedzieli, iż przy ewentualnym nadużyciu rzeźnicy nie są stratni, gdyż kupują już mięso zarżnięte. Wskazali oni również, iż chcąc dać zajęcie bezrobotnym członkom swego związku, zwracali się do majstrów niejednokrotnie, lecz ci ich nie przyjęli i wytwarzają konkurencję w rzeźni.

Po wysłuchaniu stron odbyło konferencję z lekarzem weterynarji Strojanowskim i dyr. rzeźni p. Zalewskim, przyczem omawiano techniczną stronę samego uboju bydła. Narazie jednak wobec różnicy zdań decyzji nie powzięto. (bip.)

Teatr, muzyka i sztuka.

PODATEK OD TEATRÓW ZAMIEJSCOWYCH.

Biorąc pod uwagę, że odbywające się perjodycznie gościnne występy teatralne zespołów zamiejscowych czynią poważną konkurencję Teatrowi Miejskiemu, magistrat postanowił pobierać od występów tego rodzaju podatek miejski w wysokości 50 proc ceny biletów wejścia.

—o—

Teatr Miejski. Dzisiaj „Ojciec" A. Strindberga, próby z „Kolegi Cramptona" na ukończeniu tytułową rolę profesora Cromptona odtworzy p. Adwentowicz, który rolę ową zalicza do jednej z najświetniejszych z swojego bogatego repertuaru. Reżyseruje Barwinski. Obok Adwentowicza, Jarkowska, Jerzmanowska, Krotke, Urbański i Oswald w rolach głównych.

Dzisiejszy koncert Almy Moodie i J. Pembaura. Dziś w czwartek o godz. 8-ej wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się zapowiedziany koncert znakomitej skrzypaczki australijskiej Almy Moodie i słynnego pianisty prof. Józefa Pembaura. W części I programu p-na Moodie odegra koncert G-moll Brucha i cztery fragmenty z muzyki Korngolda „Wiele hałasu o nic" (Viel Laern um Nichts), w części zaś II prof. Pembaur wykona dwie legendy Liszta oraz fantazję i balladę Es-dur Chopina. Jak było do przewidzenia, koncert ten wywołał śród muzykalnych sfer naszego miasta znaczne zainteresowanie i niewątpliwie sala Filharmonji będzie zapełniona do ostatniego miejsca. Znakomici artyści przybyli do naszego miasta.

Wykaz chorób zakaźnych w Łodzi za czas od dnia 15. 4. do 21. 4. 1923 roku: Tyfus plamisty zach. 9, męż. 6, kob. 3, chrz. 2, żyd. 7; tyfus brzuszny zach. 7, męż. 2, kob. 5, chrz. 3, żyd. 4; czerwonka zach. 1, kob. 1, żyd. 1; płonica zach. 1, męż. 1, żyd. 1; błonica zach. 1, męż. 1, chrz. 1; odra zach. 24, zgon. 9, kob. 15, chrz. 16, żyd. 8; krztusiec zach. 4, męż. 2, kob. 2, chrz. 4; gor. połogowa zach. 1, kob. 1, chrz. 1; róża zach. 3, męż. 1, kob. 3, chrz. 3; jaglica zach. 10, męż. 2, kob. 8, chrz. 2, żyd. 8; zap. opon mózg. zach. 1, zgon 1, męż. 1, chrz. 1; gruźlica zgon. 15, chrz. 13, żyd. 2

SPRAWY ROBOTNICZE.

O podwyżkę w przemyśle włókienniczym.

W dniu wczorajszym w lokalu związku przemysłu włókienniczego w państwie polskiem odbyła się konferencja przedstawicieli przemysłowców z delegatami związków zawodowych robotniczych. Przedstawiciele robotników, jak i na poprzedniej konferencji, **obstawali przy regulowaniu płac według obliczeń mieszanej komisji drożyźnianej, wyrównania płac za miesiące ubiegłe, wstrzymania udzielania urlopów zbiorowych aż po czasie wyborów rady miejskiej, oraz zapłatę za dni świąteczne podczas urlopu, gdyż wyrok sądu okręgowego w Krakowie robotników nie obowiązuje.**

Przedstawiciele przemysłowców wskazali, iż powrócenie do umowy z dnia 18 listopada 1922 r. **jest niemożliwe,** gdyż wobec kryzysu w przemyśle umowa ta niejednokrotnie byłaby łamana. Przemysłowcy według możności zaofiarowali 8 proc. podwyżki i więcej dać nie mogą. Co do urlopów i płacy za dnie świąteczne podczas nich to przemysłowcy opierają się na ustawie i interpretacji sądu apelacyjnego jako najwyższej instancji w tej sprawie.

Następnie przedstawiciele robotników zapytywali przemysłowców, czy zgodzą się udzielić jednak większej podwyżki, na co znów przemysłowcy zażądali od przedstawicieli robotników, **by ci ostatecznie sprecyzowali wysokość żądanych podwyżek.** Przedstawiciele robotników obiecali dać odpowiedź po południu i na tem konferencję skończono.

Po poł. po naradzie związków robotniczych, te ostatnie przesłały przemysłowcom odpowiedź, **w której żądali podwyżki wobec odrzucenia żądania o utworzeniu komisji drożyźnianej, w wysokości 35 procent.** (bip).

Przemysł mączny w Łodzi.

Obecna sytuacja w przemyśle mącznym w Łodzi przedstawia się bardzo korzystnie. Niektóre młyny posiadają taką ilość zamówień, że czynne są całą dobę bez przerwy. Również i w piekarnych przeważnie praca trwa przez 7 dni w tygodniu. Zapytywany kierownik klasowego związku zawodowego robotników przemysłu spożywczego w przedmiocie stosunków pomiędzy pracownikami a pracodawcami w tymże przemyśle, tak zobrazował sytuację:

Stosunki pomiędzy pracownikami a przedsiębiorcami w przemyśle spożywczym są naogół nieszczególne. Robotnicy narzekają na 12-godzinny dzień pracy, skutkiem którego wielu robotników w tej gałęzi przemysłu pozostaje bez pracy. Również i niskie zarobki robotnicze, nie zdolne pokryć najelementarniejszych potrzeb robotniczych, są przyczyną narzekań pracowników. Wobec powyższego związek zamierza wytężyć wszystkie siły w kierunku wzmocnienia organizacji zwązkowej, w kierunku przeprowadzenia realizacji postulatu 8-godzinnego dnia pracy w przemyśle spożywczym, by tą drogą dać pracę wszystkim bezrobotnym członkom związku. Pozatem związek musi walczyć o idące równolegle z potrzebami zarobki. Obecna płaca, zdaniem naszego rozmówcy, nie wytrzymuje krytyki. W Warszawie np. prawie że przy tej samej cenie chleba piekarz zarabia tygodniowo 350,000 mk., w Łodzi zaś takiż sam piekarz zarabia 60,000 mk. do 150,000 marek tygodniowo. Dalej związek dąży do zamknięcia wszystkich nie odpowiadających warunkom higienicznym piekarń, a tych jest jeszcze, zdaniem p. kierownika, wielka ilość na terenie Łodzi.

Wszystkie te bolączki będą omawiane na wielkiem nadzwyczajnem zebraniu związku robotników przemysłu spożywczego w niedzielę 29 b. m. o godz. 10 rano w sali O. K. Z. Z. (Dzielna 44). Na zebranie to mają wstęp wszyscy robotnicy związkowi i niezwiązkowi. (PAP.)

JESZCZE W SPRAWIE URLOPÓW ROBOTNICZYCH.

Zarząd zakładów Tow. Akc. K. Scheiblera i L. Grohmana, wobec przypadających w dniu 13 maja wyborów do rady miejskiej, termin urlopów zbiorowych robotników tychże zakładów odroczył na czas po dniu 21 kwietnia, jednocześnie anulując ogłoszenie z dnia 21 kwietnia. (PAPo

ŻĄDANIA METALOWCÓW.

W niedzielę, dnia 29 b. m. w lokalu O. K. Z. Z. (Dzielna 50) odbędzie się walne zebranie związku klasowego robotników przemysłu metalowego w sprawie podwyżki. (PAP).

ŻĄDANIA PODWYŻKOWE PIEKARZY.

Związek zawodowy robotników przemysłu spożywczego wystosował do pracodawców żądania podwyżki: dla piekarzy 75 proc. (od dnia 30 b. m.) i dla młynarzy o 100 proc. (od dnia 23 b. m.). (PAP).

Likwidacja strejku w fabryce „Rzepkowicz i Monczki".

Jak się dowiadujemy, strejk trwający cztery tygodnie w fabryce „Rzepkowicz i Monczki" został zlikwidowany i z dn. dzisiejszym robotnicy przystąpli do pracy.

Kronika policyjna.

Zamach samobójczy. Zamieszkała przy ulicy Sokolej 2 Genowefa Szeppa w celu samobójczym napiła się mydlku, używanego do wywabiania plam. Ofierze nieznasek rodzinnych udzielił pomocy lekarz Pogotowia. (bip).

Wdzięczność synowska. Gustaw Hampe w czasie nieobecności swej rodziny okradł mieszkanie ojca swego przy ul. 28 p. S. K. nr. 49, na sumę dwóch miljonów mk. i zbiegł. (bip).

Dzieciobójstwo. W polu, za rzeźnią bałucką, znaleziono w stanie rozkładu trupa noworodka płci żeńskiej, owiniętego w pieluszki. (PAP).

Napad bandycki. Dnia 24 kwietnia r. b. zgłosił się na posterunek P. P. w Łagiewnikach p. Polakowski Władysław, zam. w folwarku Klinik, gm. Dobra, pow. brzezińskiego i zameldował, że wieczorem między godz. 20 a 21, gdy powracał do domu szosą warszawską został napadnięty przez dwóch uzbrojonych w noże bandytów, którzy zrabowali 50.000 mk. i inne rzeczy poczem udali się szosą warszawską w stronę Zgierza. Energiczne dochodzenie w tej sprawie prowadzi komenda P. P. pow. łódzkiego. (PAP).

Pożar w fabryce Heintzla. Wczoraj o godz. 8 wiecz. wybuchł pożar w fabryce Juljusza Heintzla (ul. Piotrkowska 104), gdzie zapaliły się warsztaty. Zawezwany I i II oddział straży pożar stłumiły. (PAP).

KTO PRZYJECHAŁ DO ŁODZI.

Hotel „Savoy". J. Mueller z Poznania, A. Kowalski, H. Penczyna z Warszawy, E. Kaczorowski z Sieradza, L. Arbach z Krakowa, S. Sokal z Bielska, I. Groslam, J. Misior z Warszawy, W. Buc z Gdańska, S. Szokalski, Mirecki, R. Płaszyński, M. Wąsowski z Warszawy, Z. Olszewski z Sosnowca, S. Deptuła, S. Drzewiecki, G. Rajzman z Warszawy, W. Rogowski ze Skierniewic, W. Karwowski z Piotrkowa, B. Zajdman z Częstochowy, Halm E. z Warszawy, J. Poznański z Włocławka, J. Władysław z Warszawy, J. Nowakowski z Krohoninowa, J. Kapulkin, M. Rajsman z Warszawy, E. Haftke z Częstochowy, B. Czerniakowski z Warszawy, H. Manella z Tczewa, L. Leneftman z Warszawy.

Hotel „Polonja". M. Zylber z Białegostoku, P. Goldstein z Kalisza, M. Kupferberg, M. Chochtyngier z Kielc, J. Kurnatowski z Warszawy, M. Kozłowski z Będzina, M. Kapłan ze Lwowa, B. Awerbuch, S. Waldman z Warszawy, C. Taubenblat z Buska, S. Presz z Białegostoku, I. Kon z Skulska, H. Szrajer z Kalisza, A. Bergstein z Skola, B. Rosiński z Briwilewa, M. Głowiczawer z Warszawy, T. Judkowski z Słonima, J. Goldstein z Warszawy, A. Dumber z Tarnowa.

Hotel „Europejski". L. Rotenberg z Będzina, A. Szafir z Warszawy, A. Magid, L. Fridman, M. Sapiro z Rpgi, Ch. Klajndler ze Stanisławowa, M. Kagan z Łucka, J. Kurz ze Lwowa, A. Suwalski z Warszawy, S. Metzger z Jarosławia, Ch. Gusglas z Mszczonowa.

KURJER HANDLOWY

„REPUBLIKA“ Łódź 26 kwietnia 1923

Pomysły dewizowe

Projekty kontroli zużycia walut obcych przez Łódź.

Niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę na konieczność rozszerzenia kontroli finansowej nad zużyciem dewiz przez nasz przemysł. Będąc zasadniczymi przeciwnikami wszelkich ograniczeń i restrykcji, uważamy jednak, że państwo nasze nie powinno się zrzekać wglądu nad ruchem dewiz wewnątrz kraju. Mimo to, całokształt środków, jakie należy stosować przy tej kontroli, nie może mieć przykrego charakteru, niema nosić policyjno-restrykcyjnych znamion i musi mieścić się w zupełności w pojęciu „kontroli finansowej“, dalekosięgającej, a możliwie bezbolesnej.

Przy obowiązującem niedołężnem ustawodawstwie dewizowem, wypracowanie systemu kontroli finansowej, opierającej się na silnej konstrukcji logicznej, jest niezmiernie trudne. To też wszelkie zamierzenia muszą mieć raczej charakter eksperymentatorski, niż konsekwentnej metody. Nie jest to właściwe, lecz w naszych warunkach jedynie możliwe.

Ministerstwo skarbu oddawna uznaje tę konieczność. Pochodzi ona jeszcze z czasów min. Jastrzębskiego, kiedy wprowadzono w delegaturach dewizowych specjalne sznurowe księgi kontrolne. Tą drogą nie osiągnięto celu. Ministerstwo skarbu poszło zatem na pierwszy rzut oka, bardzo efektowną i właściwą drogą. Zamierza oddać nietylko kontrolę, ale też zaopatrywanie w dewizy całego przemysłu włókienniczego okręgu łódzkiego, firmie handlowej „Związkowi eksportowemu polskiego przemysłu włókienniczego“ spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Po głębszem jednak zastanowieniu się jasną i oczywistą jest pełna absurdalność i niedopuszczalność urzeczywistnienia tego planu. Przedewszystkiem należy unikać zagmatwywania naszego i tak nieracjonalnie zorganizowanego systemu bankowego. Stworzenie łódzkie centrali dewiz któraby w tym wypadku nazywała się „Związkiem eksportowem“, centrali, któraby niepozbawiona była bardzo silnych wpływów postronnych, a miałaby zupełną możność przyznawania, jako też sprzedawania dewiz jest niedopuszczalne. Powoływanie do spełnienia tej czynności spółki z ogr. odpow. — z góry przedstawia cały plan w bardzo złym świetle. Bo zastanówmy się tylko. Wszak bezstronność ma swoje granice, a granice te zwłaszcza i naturalnie w handlu, są mniej pojemne, niż w jakiejkolwiek innej dziedzinie. Wyobraźmy sobie, że Związek eksportowy klasyfikowałby racjonalność zapotrzebowania w sposób idealny. Przypuśćmy, że byłoby tak rzeczywiście. Związek eksportowy, jako monopolista, miałby wyłączne prawo sprzedaży dewiz Łodzi. Pewnego dnia zostałoby zgłoszone zapotrzebowanie w sumie pół miljona dolarów przez przemysłowców należących do wszystkich czterech związków oraz pewnych wielkich i małych zupełnie niezrzeszonych. Związek zaś, przypuśćmy, posiadałby do dyspozycji zaledwie 100,000 dol. Jak to podzielić? Zapytałem pewnego wybitnego przemysłowca, co sądzi o tem, jak, zdaniem jego, nastąpiłby podział?

Odpowiedział mi krótko a dosadnie: „Bliższa jest koszula ciału, niż ubranie“.

Wiemy zaś, że spólnikami spół z ogr. odp. „Związek eksportowy“ są za wyjątkiem jednego, członkowie związku przemysłu włókienniczego w państwie polskiem. Członkowie zaś innych związków nie należą do tej spółki. — Tak zapatruje się na przypuszczalny system [illegible]owany przy podziale i sprzedaży dewi[illegible] p[illegible]zemysłowiec, nienależący do Zwią[illegible]ksporto wego.

Oczywiście więc instytucja [illegible] handlowa, nie może być powołana [illegible]nia tego zadania choćby dlatego, [illegible] prywatna spółka nie posiadałaby koniecznego w tych wypadkach zaufania. Zaufania tego zaś nie mogłaby zdobyć, choćby działała najlepiej i najlojalniej. Handel jest ostrożny i niedowierzający, nie da się łatwo przekonać o bezstronności i życzliwości spółki handlowej, z którą przymus jedynie zniewala go wejść w stosunki.

Pozatem nie zapominajmy, że istnieje szereg konkurentów związku eksportowego, którzy sami wywożą zagranicę. W tym wypadku musieliby poddać pod kontrolę swoje obroty i wskazać swych klijentów. Okoliczność ta mówi sama za siebie.

Poza tymi doniosłymi względami natury moralno-materjalnej, istnieje również zasądnicza objekcja przeciwko udzieleniu związkowi eksportowemu prawa kontrolera i wyłącznego sprzedawcy dewiz.

Każdy poszczególny zakład przemysłowy posiada bank dewizowy, przez który załatwia swe zlecenia. Może nawet, albo napewno rzec można, nie jest z niego zadowolony, ale w każdym razie ma możność nabywania dewiz w sposób rozmaity. Korzysta z krótkiego kredytu otwartego, może nabywać dewizy za portfel i przeprowadzać niezliczone ilości kombinacji, które jest zdolny wykonywać jedynie bank. Nie może zaś im podołać nie posiadająca żadnego wyrobienia i doświadczenia bankowego, oraz nie rozporządzająca potrzebnemi kapitałami prywatna spółka handlowa. Spółka taka, o ileby nawet posiadała odpowiedni aparat i środki, może nie chcieć pójść komuś na rękę. Jest to tak oczywiste, że wyczerpujące tłómaczenie tego jest zbędne.

Koncepcja powołania do roli tej związku eksportowego, jest niezdrowa i wskutek tego niedopuszczalna.

Wyjście jednakowoż nie jest trudne.

Rolę kontrolerów zapotrzebowania dewizowego winne objąć istniejące 4 związki przemysłowe. Firmy, które nie są zrzeszone, mogłyby być przydzielone do pewnego związku i ten kwalifikowałby słuszność zapotrzebowania. Pozatem związki daleko lepiej orjentują się w potrzebach swych członków i firm zbliżonych, gdyż rozporządzają dokładnemi danemi statystycznemi, których związek eksportowy nie posiada. Pozatem zaś, zaprowadzenie tego systemu nie naruszałoby istniejących stosunków bankowych i nie wprowadzałoby dezorganizacji.

Kontrola nad ruchem dewiz jest konieczna.

Zostawmy jednak bankom, co jest bankowego, a spółkom z ogr. odpowiedzialnością wszystko, co jest handlowego.

Rząd musi dążyć do specjalizacji życia gospodarczego, a nie gmatwać stosunki przez powierzanie ważnych czynności organizacjom niewyrobionym i niedoświadczonym, które jako obliczone na zysk, nie powinne mieć tak ważnego monopolu—jak sprzedaż i kontrolę dewiz.

O tem wszystkiem niezawodnie pamiętać będzie p. min. Grabski i oprze się wpływom, które z racji zaprowadzenia kontroli dewizowej, chciałyby zrobić dobry interes.

Łódź z niepokojem, ale równocześnie z ufnością w zdrowy rozsądek gospodarczy p. min. Grabskiego czeka jego w tej sprawie decyzji.

Dr. Leszek Kirkien.

BUDOWA DOMU KALKULUJE SIĘ DZIŚ TANIEJ NIŻ PRZED WOJNĄ.

Według zestawienia przedwojennych kosztów budowy z kosztami obecnemi, dostarczonego przez jedną z poważnych firm budowlanych, po przeliczeniu tych kosztów na franki szwajcarskie, wypada, że koszt obecny budowy wynosi 96 proc. kosztu przedwojennego.

Aukcja wełny w Londynie

Tel. wł. — LONDYN, 25 kwietnia. — W dniu wczorajszym nastąpiło otwarcie aukcji przy mocnem usposobieniu. Obroty były ożywione. Ceny merynosów i cienkich crossbredów kształtowały się od 5 do 10 proc., innych gatunków o 5 proc. wyżej od cen aukcji poprzedniej. Wybór merynosów zły, crossbredów dobry.

E. S.

Prognostyki giełdowe na dzisiaj.

Na giełdach europejskich uległy lekkiej zniżce zarówno marka niemiecka, jak i polska, z tym jednak, że baissa czeków na Berlin jest szybsza, niż na Warszawę. Na wczorajszej giełdzie berlińskiej z tego powodu notowano przekazy na Warszawę zwyżkowo aż do 68,20, t. zn. kurs podniósł się o niespełna 10 proc. O wiele korzystniejszy jest natomiast arbitraż na New-York, gdzie niskocenne waluty europejskie doznały lekkiej poprawy. W rezultacie skombinowanego arbitrażu na Zurych, Londyn, New-York i Berlin wczoraj późnym wieczorem dolar kalkulował się na markę polską 43,300. Uwzględniając jednak opór spekulacyjnej kulisy należy przewidywać na dzisiejszej giełdzie warszawskiej tendencję zniżkową, jednak powyżej 44.000. Jeśli dziś, mimo to czynniki rządowe nie rzucą pewnej ilości dolarów na rynek, przy naszym głodzie walutowym, kurs będzie oscylował dookoła 45.000. Rozpowszechniane wczoraj wieczorem w Warszawie w sferach czarnogiełdziarskich pogłoski o haussie walutowej są stanowczo fałszywe. Również spadnie i marka niemiecka, tym razem wraz z dolarem, co jest jeszcze jednym dowodem uniezależnienia się Warszawy od Berlina.

Po wczorajszej przerwie, środowej, w grze na akcje i przy spadku walut wzrosną prawdopodobnie akcje przy ożywionych obrotach. Powstrzymać ten pęd może, jak już wspominaliśmy wczoraj, tylko zbliżający się koniec miesiąca z jego obowiązkami płatniczemi.

Exchanger.

Wiadomości gospodarcze.

OBNIŻENIE STOPY PROCENTOWEJ.

Jak się „Republika“ dowiaduje, na rynku łódzkim ukazały się większe ilości gotówki, co spowodowało, że dyskonterzy prywatni obniżyli dotychczasową stopę procentową z 5 na 4, a nawet 3 i pół pro mille.

ZMIANY W USTAWIE O PODATKU DOCHODOWYM.
Skala podatkowa.

Nasz warsz. kor. telefonuje:

Według nowej ustawy o podatku dochodowym, skala podatkowa, jest ruchomą i w brzmieniu zawartem w ustawie obowiązuje tylko na pierwszy kwartał roku podatkowego 1923. Poczynając od drugiego kwartału kalendarzowego roku podatkowego 1923, minister skarbu poda do publicznej wiadomości odrębnem rozporządzeniem na każdy kwartał kalendarzowy skalę, według której należy w danym kwartale kalendarzowym potrącać podatek od dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

OTWARCIE TARGU POZNAŃSKIEGO.

PAT. — POZNAŃ, 25 kwietnia — W niedzielę, dnia 29 bm. o godz. 13.30 prezydent miasta dokonał otwarcia III Targu poznańskiego.

WPŁYWY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH.

Nasz warsz. koresp. telef.:

Daniny publiczne przyniosły w grudniu 1922 r. razem kwotę 71.455.1 milj. mk., w tem podatki bezpośrednie dały 18.396.9 milj. mk. (nadzwyczajna danina państwowa 1.993.6 milj. mk.), podatki pośrednie 27.016.2 milj. mk., cło 12.824,3 milj. mk., monopole 5,016,1 milj. mk., opłaty stemplowe (należytości 7.729.8 milj. mk., taksy skarbowe 1.2 milj. mk. i opłaty wywozowe od przetworów naftowych 470.6 milj. marek.

HANDEL Z AUSTRJĄ.

Nasz warsz. kor. telefonuje:

W wykonaniu umowy handlowej polsko-austrjackiej poselstwo polskie w Wiedniu powołane zostało do udzielania zaświadczeń o pochodzeniu austrjackich towarów wywożonych do Polski. Zaświadczenia te są niezbędnym warunkiem do uzyskania ulg celnych. W praktyce okazuje się jednak, że petenci muszą czekać po 2 tygodnie lub dłużej na otrzymanie zaświadczeń, co zupełnie paraliżuje wszystkie sprawy, związane z instalacją w Polsce zakładów przemysłowych, które korzystają z produkcji austrjackiej. Wskutek tego sprowadzone są również do minimum wynikające z umowy handlowej polsko-austrjackiej korzyści dla eksportów austrjackich odbiorców [illegible]lskich w dziedzinie ulg celnych.

Austrjaccy dostawcy wskazują po[illegible]em na tę okoliczność, że wysokie opłaty pobierane przez przedstawicielstwo polskie za wydanie świadectwa powinny wystarczyć na zorganizowanie sprawniejszego aparatu.

Wobec powyższego Centralny związek polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów wystąpił do ministerstwa spraw zagranicznych o zbadanie tej kwestji i poczynienie odpowiednich kroków mających na celu usunęcia dotychczasowych braków.

GIEŁDY.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

GOTÓWKA.

Dolary Stanów Zjedn. 48.275—46.700.
Marka niem. 1.59 i pół—1.47.

CZEKI.

Belgja 2815—2750.
Berlin 1.59—1.47.
Gdansk 1.59—1.47.
Holandja 18950.
Londyn 224.000—219.500.
Nowy Jork 48.275—46.750.
Paryż 3260—3180.
Praga 1430—1420.
Szwajarja 8800—8625.
Wiedeń 69 i trzy czwarte—69 i pół.
Włochy 2445—2350.
Notowań akcji, jak zwykle w środy, nie było.

CZARNA GIEŁDA WARSZAWSKA.

Dolary 46.500.
Marki niem. 1.50.
Franki franc. 3.175.
Funty 217.000.
Ruble złote 2.275.000.
Ruble srebrne 16.500.
Bilon 7.500.

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

AW.—BERLIN, 25 kwietnia. Giełda urzędowa. W nawiasach pogiełda.

Warszawa 68 (66 trzy-czwarte).
Marka polska 67.34 (66.50).
Nowy Jork 29.825.25—29.974,75 (29,000).
Londyn 138,652 i pół—139367 i pół (137,000).
Paryż 2029,91—2040,09 (1955).
Wiedń 41,59—41,85 (40,65).
Praga 889,77—894,23 (865 trzy-czwarte).
Włochy 1406,32—1473,68 (1433).
Belgja 1745,62—1754,38 (1689).
Szwajcarja 5441,36—5468,64 (5280).

A. W. — GDAŃSK, 25 kwietnia. Giełda urzędowa.

Warszawa 68,82—69,18.
Marka polska 66,83—67,17.
Nowy Jork 29,550,13—29,699,17.
Londyn 130.400,62—138.090,38.
Paryż 1995—2005.

A. W. — ZURYCH, 25 kwietnia. Giełda urzędowa.

Warszawa 0,0114. Nowy Jork 5,48. Londyn 25,48. Paryż 37.20. Wiedeń 0,0077 jedna-czwarta. Praga 16.32 i pół. Włochy 27,12 i pół. Belgja 32,25. Berlin 0,0181.

TEATR SCALA UL. CEGIELNIANA Nr. 18.
Dziś po raz ostatni w tym sezonie „Zazdrość“
Sztuka w 5 aktach Arcybaszewa. Wszystkie bilety w cenie po 5 tys. mk. Kto kupuje wcześniej nabywa lepsze miejsce

Warszawski Bank Zjednoczony, Sp. Akc.

Oddział w Łodzi (Piotrkowska 77)

przyjmuje wpłaty na nową emisję akcji

Spółki Akcyjnej

Zakłady Mechaniczne i Odlewnia

ROHN, ZIELINSKI i S-ka

w WARSZAWIE.

Cena emisyjna każdej z nowowypuszczonych 400,000 sztuk akcji, wartości nominalnej Mk. 500 wynosi marek 2,000.
Posiadacze akcji poprzednich emisji mają do dnia 18 maja 1923 r. prawo pierwszeństwa do nabywania dwóch akcji nowej emisji na każdą jedną akcję emisji dawnych. 473—1

Dr. med. **LUBICZ** Cegielniana 43.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Leczenie sztuczn. słońcem wyżynowym.
Przyjm. 12 i pół—1 i pół i 4—8, dla pań oddzielna poczekalnia. 430—22

Dr. Seweryn **Schenker**
choroby kobiece i wewnętrzne
ordynuje **w Pabjanicach** przy ulicy św. Rocha № 5. 138-1[illegible]

Dr. med. **Braun**
Południowa Nr. 23.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Przyjmuje od 8—10 i pół, 1—2 i od 5—8.
Panie od 4—5

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch. Telefon Nr. 13-85.
SALA FILHARMONJI DZIELNA № 22.

DZIS, o godzinie 8 i pół wiecz. GRAJĄ ZNAKOMICI ARTYŚCI

Alma Moodie
(SKRZYPCE)

Józef Pembaur
(FORTEPIAN).

Szczegóły w programach.
Bilety do nabycia w Kasie Filharmonji okienko № 11.

Zawiadomienie

Nie zważając na wynikły w firmie naszej strejk personelu, biuro i składy nasze są czynne i wszelkie zlecenia są natychmiast wykonywane.

Jednocześnie prosimy podczas strejku z czekami naszemi wystawionymi na Bank Handlowy w Łodzi zwracać się do Kasy tegoż Banku.

Z poważaniem
Dom Handlowo - Ekspedycyjny
Lewin, Bücher i S-ka.
490—1

Wkrótce ukaże się:

Pierwsza bogato ilustrowana propagandowa broszura w języku francuskim pod tytułem:

LA GRANDE INDUSTRIE TEXTILE POLONAISE.
SES CAPACITES D'EXPORTATION.
(Zdolności eksportowe polskiego przemysłu włókienniczego)

Pióra Dr. LESZKA KIRKIENA, poprzedzona wstępem D-ra Marcelego Barcińskiego.
Nakładem Towarzystwa Guicodial, wydawcy Guide du Commerce Mondial.

Zgłoszenia na ograniczoną ilość ogłoszeń należy nadsyłać pod adresem: Wiesława Kosińskiego, Warszawa, ul. Szopena 12.

Dr. S. Kantor
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
ul. Piotrkowska 144 róg Ewangielickiej
Gabinet Röntgena i światło-leczniczy.
Godziny przyjęcia: 9—2 i 6 — 8. Dla pań 5—6. 383—0

Dr. L. Prybulski
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.
Leczenie światłem (lampa kwarcowa) i promieniami Roentgena.
Zawadzka № 1.
Przyjmuje od 9—1 i od 5—8. Dla pań od 4—5. 304—0

Ogłoszenie

Przez Ekspozyturę Urzędu Śledczego w Łodzi zostały zakwestjonowane następujące towary: kroptolina czarna, trikotina zielona, niebieska i granatowa, drukowaną satyny w różnych kolorach, alpaga czarna, kupony na garnitury i palta w różnych kolorach i gatunkach oraz kupony na spodnie czarne w paski.

Towary te prawdopodobnie pochodzą z kradzieży. Osoby, którymby podobne towary zostały ukradzione, zechcą się zgłosić do tutejszej Ekspozytury Brygady II powołując się na liczbę 4861|23.

480—1 **Kierownik II Brygady.**

Dr. Felks SKUSIEWICZ, Łódź, ul. Andrzeja 11
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje: 9 i pół do 11 i 5—7 i pół g. popoł. oprócz świąt. 190-2

Elegancka sypialnia prawie nowa do sprzedania w Sopotach. Oferty sub „Sypialnia“ do administracji „Republiki“. 078—2

Dr. med. **M. Kerszner**
Zielona 16.
Choroby dzieci i wewnętrzne
Przyjmuje od 1—3 i 6—7.

Do lokalu w centrum miasta z **motorem, transmisją, szpulmaszyną (Konus)** nadającą się na „Rundstühle“, tkalnię i t. p. poszukuję

WSPÓLNIKA

koniecznie fachowca w razie potrzeby może być lokal handlowy ew. **oddam w dzierżawę.**
Oferty sub „Bela“ do B. I. P., Cegielniana Nr. 40. 485-1

Michał REITBERGER, Andrzeja 7
jest upoważniony do wpłacania podatków **skarbowych i komunalnych** oraz doręczania deklaracji **podatku dochodowego** podług nowej skali.
Nie odkładać na dni ostatnie z doręczaniem i wpłacaniem **podatku dochodowego, gdyż termin upływa 30 Kwietnia r. b.** 487-5

Wielki wybór mebli
wyściełanych gabinetowych i biurowych **na dogodnych warunkach**
F. NASIELSKI
Rzgowska 2. 373-8 Rzgowska 2.

Poszukuje się
małżeństwo bezdzietne z dobremi świadectwami do większego domu, mąż **jako lokaj, żona jako kucharka.**
Oferty do administracji „Republiki“ pod „F. P. 62“. 489—3

NASIONA i przyrządy wszelkie polecają
Składy L. Jasińskiego
prowadzone od 1870 roku **w Łęczycy i w Łodzi, ul. Andrzeja 10.** Cenniki na żądanie. 90—4

SUTERYNA
o 3 oknach do wynajęcia.
Wiadomość u gospodarza, Zachodnia. № 17. 482—1

Używana maszyna do pisania „TORPEDO“
w bardzo dobrym stanie okazyjnie tanio do sprzedania, ulica Główna № 38, m. 3. 479-3

Rowerowe gumy
70 tys. komplet.
Rowery i części po cenach konkurencyjnych sprzedaje
Krzemiński,
Piotrkowska № 178. 470—2

Piegi i pryszcze usuwa bezwarunkowo **krem ORO**

Różne lokale handlowe oraz suteryny do wynajęcia
Piotrkowska 82.
Wiadomość **u właściciela domu,** lub **u p. Pacanowskiego, ul. Cegielniana 28.** 456—2

CZYTELNIA
Tow. Przyjaciół Francji
ulica Piotrkowska Nr. 103
(parter lewa oficyna).
Otwarta codziennie, z wyjątkiem piątków od 5 do 7-ej.

NA RATY!
„Tanie źródło Manufaktury“
Konstantynowska Nr. 7.
Sprzedaż wszelkich towarów manufaktury. 469-4

SANDAŁKI
Zakopiańskie pantofle różne buciki bielizna — pończochy
K. PETERSILGE
— 93 Piotrkowska 93 — 239-3

Ogłoszenia drobne:

Rozmaite.
(za wyraz 120 mk.)

Skradziono 2 weksle wystawione na zlecenie biura rozklejania afiszy na sumę po 200.000 płatne 31-IV i 7-V, żyrowane biurem reklam Zw. Inw. w Łodzi, nabycie takowych unieważniamy. 439—1

Poszukuję pokoju umeblowanego. Cena obojętna. Oferty: Hotel Polonja pokój № 113. 440—1

Znaleziony został dowód Uniwersytetu Warszawskiego № 13941. Odebrać takowy można u Mandelbauma, Piotrkowska 18. 481—2

Sienniki Piotrkowska 23 Warsztacki. 463-30

Lokale i mieszkania
(za wyraz 120 mk).

2 pokoje, kuchnia piękne, centrum miasta, umeblowane odstąpię. Oferty „Piękne“. 437—1

MŁODY człowiek biuralista poszukuje pokoju przy inteligentnej izraelickiej rodzinię. Łaskawe oferty do adm. „Republiki“ sub „Natychmiast“. 478-1

Posady.
(za wyraz 100 mk).

WYKWALIFIKOWANY pomocnik buchaltera poszukuje posady, ewent. jako biuralista. Dobre referencje. Łask. oferty do „Republiki“ sub „M. S. 25“. 439—1

SAMODZIELNA buchalterka pragnie zmienić posadę, ewentualnie objęmie posadę pomocnicz buchaltera w większem przedsiębiorstwie. Oferty do adm. „Republiki“ sub „M. N.“ 476—1

17-tni młodzieniec chce zamienić posadę. Oferty pod „Na składzie manufaktnry“ do adm. „Republiki“. 488—1

INTELIGENTNY młodzieniec, wystąpiwszy z 5-ej klasy, poszukuje jakiejkolwiek posady. Łaskawe oferty pod „L. L.“ do adm. „Republiki“. 484—2

250,000 dam za wyrobienie mi posady w banku lub poważnem przedsiębiorstwie handlowem. Zgłoszenia sub „Rachunkowość“ do adm. „Republiki“. 486—5

Kupno i sprzedaż
(za wyraz 150 m)

KUPUJĘ meble, dywany, garderobę, futra, maszyny do szycia, płacę najlepiej, Wajnrych, Benedykta 19. 449—23

SKLEP i pokój do wynajęcia. Wiadomość: ul. Brzezińska № 82, fryzjer.

Pianino zagraniczne piękne sprzedam. Piotrkowska 117 m. 23. 438-1

Zagubiono dokum.
wyr za az 85 mk.)

Białer Michał zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 435—1

Herszkornówna Marja zgubiła matrykułę szkoły pana Aba. 441—1

Lubieńska Jadwiga zgubiła matrykułę szkoły p. Aba. 477—2

Kupujcie 8 procentową pożyczkę złotą.

Prenumerata: w Łodzi mk. 11,500 i odnosz. do domu 500 miesięcznie. — Zamiejscowa mk. 12,000 miesięcznie. Zagranicą mk. 15.000 miesięcznie.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: mk. 350 za wiersz milimetrowy (na stronie 8 szpalt). W TEKSCIE: mk. 750 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). NADESŁANE: mk. 725 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). NEKROLOGI: mk. 700 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). Zaręczynowe i zaślubinowe po tekście mk. 65.000. Zamiejscowe o 50 proc. drożej. Zagran. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Za wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp.: Marjan Nusbaum-Ołtaszewski. Czcionkami „Republiki“ — Tłocznia Drukarni Państwowej. Redaktor Naczelny: Marjan Nusbaum-Ołtaszewski